

ԱՊՐԱԳՐԱՅ

ԽՊ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 2435 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 6 ՄԱՅԻՍ 2024
• VOL. XLIII, NO 2435 • 6 MAI 2024 • MONDAY, 6 MAY 2024

Entrusted for over 25 years

Journey Home™ coverage included with new pre-arrangement contracts* (\$595 value)

www.komitas.ca (514) 331-0400

ՄԻՊ. «ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ԹԻՐԱՆԱԴՐՈՒՄՆ ՈՒ ԱՌԵՐԵՒՅԹ ԲՈՆՈՒԹԵԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ ԱՆԹՈՅԼԱՏՐԵԼԻ ԵՆ»

Մարդու իրաունքներու պաշտպան Անահիտ Մանասեանը խիստ մտահոգիչ կը համարէ վերջին շրջանին զանգուածային լրատուութեան միջոցներու ներկայացուցիչներու մասնագիտական գործունեութեան առերեւոյթ խոչընդոտելու կամ անոնց մասնագիտական գործունեութեամբ պայմանաւորուած թիրախաւորման եւ առերեւոյթ բռնութեան դէպքերը: Այս մասին ըստած է ՄԻՊ աշխատակազմի տարածած յայտարարութեան մէջ:

«ՄԻՊ աշխատակազմին կողմէ իրականացուող մշտադիտարկումներուն իբրեւ արդիւնք վեր հանուած դէպքերուն վերաբերեալ Պաշտպանի յանձնարարութեամբ կապ հաստատուած է ԶԼՍ ներկայացուցիչներու հետ՝ միջադէպերուն վերաբերեալ լրացուցիչ տեղեկութիւններ ստանալու նպատակով:

Պարզաբանումներ պահանջուած են նաեւ իրաւասու մարմիններէն: Մարդու իրաունքներու պաշտպանը պահանջած է նշուած դէպքերով գործերուն պատշաճ քննութիւն:

Լրագրողներու մասնագիտական գործունեութեան պատշաճ երաշխաւորման բնագաւառին մէջ առկայ շարք մը խնդիրներ տեղ գտած են նաեւ Պաշտպանի տարեկան հաղորդման շրջանակներուն մէջ: Պաշտպանը հետեւողական պիտի ըլլայ անոնց լուծման հարցով:

Մարդու իրաունքներու Պաշտպանը կ'ընդգծէ, որ լրագրողներու եւ լրատուամիջոցներու մասնագիտական պաշտպանուած եւ արդիւնաւետ աշխատանքը ունի մեծ հանրային կարեւորութիւն:

Իրենց մասնագիտական գործունեութիւնը իրականացնելու կամ ատոր հետ կապուած՝ լրագրողներու թիրախաւորման, առերեւոյթ բռնութեան դէպքերը անթոյլատրելի են, իսկ իրաւասու մարմինները պէտք է պատշաճ քննարկման առարկայ դարձնեն ցանկացած դէպք, որ կրնայ վկայել լրագրողի մասնագիտական գործունեութեան խոչընդոտելու մասին»,- նշուած է հաղորդագրութեան մէջ:

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱՆ Կ'ԱՐԳԵԼԱՓԱԿԵ ԵՄ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ ԱԶԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ՏՐԱՍԱԴՐԵԼՈՒ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Հունգարիան կ'արգելափակէ Եւրոմիութեան Խաղաղութեան հիմնադրամէն Հայաստանին աջակցութիւն տրամադրելու նախագիծը, որուն շուրջ դաշինքին մէջ նախնական համաձայնութիւն ձեռք բերուած էր նախապէս: Ինչպէս կը հաղորդեն «Ազատութեան» դիւանագիտական աղբիւրները, Հունգարիան կը պահանջէ, որ Ատրպէյճանը եւս ներառուի ծրագրին մէջ, ինչ որ, ըստ նոյն աղբիւրին, դրուած է քննարկման սեղանին՝ փակուղիէն դուրս գալու համար:

Ապրիլի կէսերուն «Ազատութեան» յայտնի դարձած էր, որ Պրիւքելի մէջ նախնական համաձայնութիւն ձեռք բերուած է Եւրոմիութեան Խաղաղութեան հիմնադրամէն Հայաստանին 10 միլիոն եւրոյի օգնութիւն տրամադրելու շուրջ: Ըստ դիւանագիտական փաստաթուղթերուն, այդ գումարով պէտք է մէկ գումարտակի համար նախատեսուած դաշտային մոտուլային ճամբար ստեղծուէր,

Շար. - էջ 9

Մոնթրէալի Մեծ Եղեռնի Նշման Համապարտութեան Զեռնարկին Առիթով

ԱՌԱՄԵԼ ԱՅՊԱՆԵԼԻ ԵՒ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼԻ Է ԱՅՍ ԱՐԱՐՔԸ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆԳԱՍ ԸԼԼԱԼՈՒՆ ՀԱՍԱՐ

Մեծ Եղեռնի Ապրիլեան տարեկան հանդիսաւոր նշումը գոնէ այն մէկ պատեհութիւնն է ուր հայութիւնը ամէն տեղ մէկ կողմ կը թողու ամէն տեսակի նկատումներ եւ անհամաձայնութիւններ, եւ յարգանք կը մատուցէ իր բիրաւոր նահատակներու յիշատակին: Այդ պատեհութեամբ է նաեւ որ իւրաքանչիւր համայնքի մէջ բոլոր կազմակերպութիւնները, միացեալ ոյժերով, հայութեան անժամանցելի պահանջատիրական արտայայտութիւնները կը բարձրաձայնեն այդ առիթով հրաւիրուած երկրի պետական բարձրաստիճան ներկայացուցիչներու ներկայութեան:

Իսկ այս բոլորին առանցքը անվիճելիօրէն մեր հայրենիքը Հայաստանն է որպէս անփոխարինելի նշանաբանը հայկականութեան եւ յենարանը մեր պահանջատիրութեան, բոլորովին անկախաբար այնտեղ տիրող օրուան քաղաքական իշխանութեան գոյնէն կամ որեւէ մասնայատկութիւններէն:

Ահա այս բոլորին նկատմամբ խոր գիտակցութեամբ եւ հասկացողութեամբ է որ այս տարի եւս Մոնթրէալի Ռ.Ա.Կ.-եան Էօժէն Բաբազեան սկումբը եւ Թէքէեան Մշակութային Միութիւնը, մեր ներկայացուցիչներով, Կիրակի օր Ապրիլի 21-ին, մասնակից էինք Քէպէքի Հայ Համայնքի Միացեալ Մարմին կողմէ կազմակերպուած՝ Եղեռնի 109-րդ տարելիցին նշման ձեռնարկին որ այս տարի տեղի կ'ունենար Հ.Յ.Դ.-ի ենթակայ Հայ Կեդրոնին Ահարոնեան սրահին մէջ:

Մեր այս պաշտօնական յայտարարութեամբ, մեր խստագոյն բողոքը եւ դատապարտութիւնը կը յայտնենք այս ձեռնարկին սկզբնաւորութեան տեղի ունեցած ամօթալի եւ անարդարանալի այն պատահարին մասին, ուր, երբ այս ձեռնարկին պաշտօնապէս ներկայ գտնուելու եւ խօսք առնելու համար հրաւիրուած Գանատայի մօտ Հ.Հ. դեսպան Ն.Գ. Անահիտ Հարութիւնեան մուտք գործեց պաշտօնական քրքթէյլ հիւրասիրութեան հաւաքոյթէն, յանկարծ տեղէ մը յայտնուեցան Հ.Յ.Դ.-ի քանի մը անզուսպ երիտասարդներ որոնք յարձակողական, վիրաւորական, եւ անվայել պոռչըտուքներով, անարադարօրէն ջանացին անարգել Հայաստանի մեծայարգ ներկայացուցիչին, որ ի դէպ, Գանատայի մէջ իր բազմամեայ դիւանագիտական տիպար գործունեութեամբ, բացառիկ յարգանքը եւ համակրանքը կը վայելէ անխտիր ամբողջ գանատահայութեան:

Աւելի եւս պախարակելի է այս տգեղ պատահարը, քանի որ այնտեղ ներկայ էին նաեւ Հ.Յ.Դ. ի Գերագոյն ղեկավարութեան ներկայացուցիչները որոնց պարտքն էր անմիջապէս զսպել այդ փողոցային պատահարին մասնակցողները, սաստել զանոնք և հեռացնել այնտեղէն եւ տեղւոյն վրայ հրապարակաւ ներողութիւն խնդրել մեծայարգ դեսպանէն:

Այլապէս օտար հիւրերու հարցական նայուածքներուն տակ, թէեւ գաղութի բազմաթիւ ղեկավարներ ներողամտութիւնը հայցելով, խնդրեցին մեծայարգ դեսպանէն մնալ եւ հանդիսաւոր այս առիթով տալ իր պատգամը, սակայն հասկնալիօրէն՝ ան նախընտրեց մեկնիլ եւ առիթը չտալ որ երեկոյթին ընթացքին տեղի ունենան հայութեան անպատուաբեր յաւելուածական անախորժութիւններ:

Անգամ մը եւս, եւ անվիճելի խստօրէն կը դատապարտենք Հ.Յ.Դ.-եան ղեկավարութիւնը, մանաւանդ որ այս երկրորդ առիթն է, որմէ քանի մը ամիսներ առաջ Թորոնթոյի մէջ իրենց շարքերէն քանի մը հոգիներ նման անարդարանալի անարգական վերաբերմունք մը ունեցած էին, հայրենիքի ներկայացուցիչին նկատմամբ եւ նաեւ անվիճելի վերջ նոյնիսկ պաշտօնապէս ներողութիւն խնդրած էին իրմէ:

Ն.Գ. Դեսպանուհի Անահիտ Հարութիւնեան՝ առաջին հերթին ներկայացուցիչն է մեր հայրենիքին: Ան իր դիւանագիտական ազդեցիկ եւ նուրբ կարողութիւններով մօտ հինգ տարիներէ ի վեր Գանատայի մէջ բացառաբար գովելի ձեւով կը կատարէ, իր արդիւնաւետ առաքելութիւնը ի նպաստ Հայաստանին, այսօրուան դժուար պայմաններուն մէջ: Տիկին Հարութիւնեան նաեւ զմայլելի նրբութեամբ դրապէս կը պատասխանէ անխտրաբար գանատահայ բոլոր կազմակերպութեանց կողմէ իրեն ուղղուած հրաւերներուն:

Այս յայտարարութեամբ, մենք հրապարակաւ եւ խոր վրդովմունքով կրկնակի դատապարտելով այս վերջին պատահարը, որպէս Ապրիլ 21-ի ձեռնարկին կազմակերպման մասնակից՝ անգամ մը ևս ներողամտութիւնը կը խնդրենք մեծայարգ դեսպան Անահիտ Հարութիւնեանին:

Ռ.Ա.Կ. Մոնթրէալի Էօժէն Բաբազեան Ակումբ
Մոնթրէալի Թէքէեան Մշակ. Միութիւն

ՎԵՐԱՊՐՈՂՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊՐՈՂՆԵՐՈՒՆ՝ ՎԵՐԱՊՐԵԼՈՒ ՀԱՍԱՐ

Հայաստանէն մինչեւ հեռաւոր ծայրերը աշխարհի՝ բազմաթիւ են Հայոց Ցեղասպանութեան նուիրուած յուշարձանները, քարակոփ կամ պրոնզաձոյլ յիշատակարանները, խաչքարերը, հրապարակային միւս յիշատակարանները, հայ կամ օտարազգի արդարատէր մարդոց ձեռքով տեղադրուած: Սակայն ոչ մէկ յուշարձան, կամ չնկատուելի չափ քիչ են Ցեղասպանութենէն փրկուածներու, վերապրածներու յիշատակը յաւերժացնող կոթողներ: Յուշարձաններ չկան Չանդրըրըի, Տէր Զօրի, հայերու սպանդանոց դարձած միւս դրժոխավայրերէն հրաշիւք իմն փրկուած տասնեակ հազարաւորներու, հարիւր հազարաւոր որբերու յիշատակին նուիրուած, Նոյնիսկ՝ Քորֆուի, Կիւմրիի, Սեպիլի, Ծիպէլի եւ այլ վայրերու մէջ ամերիկեան, դանիական, շուէտական եւ այլ ազգի մարդասէրներու կողմէ հաստատուած որբանոցներու, կուրանոցներու, բուժարաններու, անկէլանոցներու եւ զանազան պատասպարաններու ողիսականը ներկայացնող: Այն վերապրողներուն՝ որոնք հետագային պիտի կազմաւորէին Սփիւռքի Միջին-Արեւելեան ու Եւրոպական գաղութները, որոնք պիտի շինէին ու վերաշինէին ամբողջական Հայաստանէն մնացած վերջին հողակտորը՝ Առաջին ու Երկրորդ հանրապետութիւններու տարիներուն: Վերապրողներու յուշարձան չկայ Նոյնիսկ Հայաստանի մէջ, ուր որբերու այդ սերունդն էր, որ գաղթակայաններու եւ որբանոցներու պատերէն դուրս գալով, անասելի տառապանքներու մէջէն անցնելով ջրանցքներ կառուցեց, ճահիճներ ցամքեցուց, մշակեց հայրենի հողը, գիւղեր, ավաններ ու քաղաքներ կառուցեց: Յար եւ նման Միջին Արեւելքի իրենց բախտակից սերունդին, որ օտար, բայց հիւրընկալ երկիրներու տարածքին, դուրս գալով գաղթակայաններու, հիւղաւաններու, ժամանակին տարածուած բառով՝ քեմիքերու գոհիներէն՝ Եկեղեցի, դպրոց, մարզական խումբեր, միութենական ու կուսակցական ակումբներ ստեղծեց, նաեւ՝ կօշկակարներու, դերձակներու, ատաղձագործներու, ներկարարներու, երկաթագործներու, լուսանկարիչներու, ապա նաեւ ոսկերիչներու եւ խոհարարներու արհեստանոցներ՝ որոնք հետագային, տասնամեակներ յետոյ, վերածուեցան վաճառաշահ կեդրոններու:

Մեր ժողովուրդի պատմութեան ինծի ծանօթ ուրիշ որբէ ժամանակ չեմ գիտեր, որ հայութիւնը այդքան գործնամիտ ու ոգեպինդ եղած ըլլայ, որքան 1915-էն 1940-ականներուն: Ընդոծին այդ ինչ ներուժ էր, ազգային այդ ինչ կորով, որ Մեծ եղեռնէն վերապրած հայերը, մեր՝ իմ սերունդի հայրերն ու մայրերը, ոչ միայն կենդանի մնացին, այլ՝ շատ անելին՝ ստեղծեցին հայ մնալու պայմաններ իրենց ապագայ սերունդներուն համար: Եկեղեցի, դպրոց, թատրոն, մամուլ, սկսելով սահմանային Ազգաբնակչութեան, Արաբ-Բուսարէն, Արշակ Զօպանեանի եւ բարեկամներու ջանքերով փրկուած Քեսապէն, Պիթիասէն, Գամիշլիէն մինչեւ Լիբանանի Ծիպէլ, Ծիւնի, Զահլէ, Պէյրութի եւ անոր արուարձանները, հասնելով մինչեւ Հայֆա, Եաֆա, Երուսաղէմ եւ այլուր: Ուսուցիչ չկար: Հիմնուեցաւ Մելգոնեան կրթական հաստատութիւնը իր վարժապետանոցով՝ Կիպրոսի մէջ, Համազգայինի Նշան Փալանճեան ճեմարանը՝ Պէյրութի, Նոյն գործին հրաւիրելով Անթիլիասի կաթողիկոսութեան դպրեվանքին, Երուսաղէմի Հայոց պատրիարքութեան ժառանգաւորացի շրջանաւարտները: Դպրոցաշէնքեր չկային, Եկեղեցիներուն սրահները, բաժնուած «դասարաններու», կ'օգտագործուէին անոնց փոխարէն՝ հայոց այբուբէնը, 1+1-ը սորվելու:

Այդ ինչ գործնապաշտութիւն էր, որ «Որբերու հայրիկին»՝ Ռուբէն Ներեանին մղեց շրջիլ ու մտնել անապատի աշիրաթներուն վրանները եւ «մէկ հայ որբուկ՝ անգլիական մէկ ոսկիի դիմաց» գործարքով հարիւրաւոր երախաներ փրկել ուժացումէ, զանոնք որբանոցներու մէջ տեղաւորելու համար:

Այդ ինչ գործնամտութիւն էր, որ մեր նախախնամ կազմակերպութիւնը՝ Հ.Բ.Ը. Միութիւնը մղեց ձեռնարկելու իր աներեակայելի նախաձեռնութիւններէն մէկը: Ամէն կիրակի առաւօտ, Բարեգործականի տեղական պատասխանատուները որբանոցներու մէջ շարքի

կը կանգնեցնէին 18 եւ անելի բարձր տարիքի որբուհիները՝ «աղջիկտեսի», մինչ հայ արհեստաւոր տղաքը կու գային անոնցմէ իրենց ապագայ կողակիցը ընտրելու... Բարեգործականը չէր մոռնար նաեւ ապագայ այդ մայրիկներուն փոքրիկ օժիտ տալու «իր» պարտականութիւնը:

Ուտակալին չմոռնանք հայակերտումի ու հայապահպանութեան տեսակետէ իսկական սխրանքը՝ Եղեռնէն վերապրած արեւմտահայերու եւ յատկապէս կիլիկիահայերու դարձը թրքախօսութենէ դէպի հայախօսութիւն: Միայն պետական միջոցներ ունեցող հաւաքականութիւն մը կրնար իրականացնել այդպիսի առաքելութիւն, որ սկսելով դպրոցներէն, «թրքերէն խօսողին հայերէն պատասխանէ» կարգախօսով խանութներէն, փողոցի պատերէն ու թերթերէն թափանցեց հայու տուններ, կուսակցական ու մարզական ակումբներէն մտաւ ժողովրդային խաւեր եւ, հետագային, երբ բոլորը զինուորագրուեցան Հայ դատին, դարձաւ անգիր օրէնք եւ վարքականոն՝ «Խօսէ հայերէն»:

Եւ այս բոլորին մէջ իր կարեւորագոյն դերը ունեցաւ ամերիկահայութիւնը, որ սիրտ ու քսակ բացաւ տնտեսական թշուառութեան մէջ գտնուող իր ազգակիցներուն հայապահպանութեան եւ հայակերտումի կարիքներուն ու ջանքերուն առջեւ: Ամերիկահայութիւնը՝ որ ինքը պարտաւորութիւն ունէր արեւմտեան վտանգներուն դէմ: Ամերիկահայութիւնը՝ որ լիաբուն մասնակցեցաւ, Առաջին հանրապետութեան օրերուն, Զօր. Անդրանիկի նախագահութեամբ, հայրենիքի «Փըրկութեան հանգանակութեան», իսկ անելի ուշ այս անգամ՝ Յովի. Թումանեանի նախագահութեամբ, Հայ Օգնութեան կոմիտէի (ՀՕԿ) դրամահաւաքին՝ ի խնդիր Մայր հայրենիքի շինութեան ու շէնութեան: Անգործ չմնացին նաեւ հայրենակցական միութիւնները, ամերիկահայկական իրենց կեդրոններով, անոնց շարքին՝ նաեւ այս թերթը՝ Պոսթոնի «Պայքար»ը, որուն ղրկած գումարով Երեւանի կեդրոնը կառուցուեցաւ Գիւղատընտեսական (Ազրարային) համալսարանի շէնքը գեղեցիկ եւ հաստատուն: Հայրենակցականները հիմը դրին, արդէն Մայր հայրենիքի մէջ, Նոր Արեւ, Նոր Հաճըն, Նոր Քղի, Նոր Խարբերդ, Նոր Մարաշ, Նոր Զէյթուն, Նոր Այնթապ եւ միւս բնակավայրերուն, ի յաւելում Պողոս Նուպար փաշայի կառուցած Նուպարաշէն անախն, Հ.Բ.Ը. Միութեան կառուցանած հիւանդանոցներուն, Դարուի Յակոբեան մայրանոցին, ակնաբուժարանին, Կարապետ աղա Մելգոնեանի (այս անգամ՝ Եգիպտոս-Սուտանէն) կառուցած Ազգային գրադարանէն:

Եւ այս ամէնը՝ վերապրողները վերապրողներուն՝ որպէս հայ վերապրելու համար:

Իսկ ո՞ր է այդ ամբողջը խորհրդանշող յուշարձանը, որ պիտի խորհրդանշէր Հայուն յաղթանակը ցեղասպան թուրքին դէմ:

ՓԱԹԷԼ. «ԿԸ ՀԱՐՈՒՆԱԿԵՆԸ ՀԱՄԱՏԱԼ, ՈՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԻ ՄԻՋԵՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆԸ ՀՆԱՐԱՒՈՐ Է»

ԱՄՆ պետական քարտուղար Էնթոնի Պլինքընը անձամբ ներգրաւուած է Պաքոյի եւ Երեւանի միջեւ արաբերութիւններու կարգաւորման գործընթացին մէջ:

Այս մասին ճեպագրոյցի ժամանակ ըսած է Պետական Քարտուղարութեան խօսնակ Վետանթ Փաթէլը:

«Սա աշխարհի այն հատուածն է, որու խնդիրներու լուծման գործով պետական քարտուղարը անձամբ խորապէս ներգրաւուած է:

Իր պաշտօնավարման ընթացքին ան պարբերաբար համագործակցած է այդ երկու երկիրներուն հետ»,- նշած է ան:

Փաթէլ յայտարարեց, որ ԱՄՆ կը շարունակէ հաւատարմորէն որ երկիրներուն միջեւ խաղաղութիւնը հրահարաւոր է, եւ ԱՄՆ պիտի շարունակէ աշխատիլ այդ ուղղութեամբ:

ԱԶԱԳԱՅ
Շաբաթաթերթ

ABAKA

Hebdomadaire Arménien
Armenian Weekly ISSN 0382-9251

Publié par /Published by
Le Centre de Publication Tékéyan
825 rue Manogian, Saint-Laurent,
Québec H4N 1Z5

Tél: (514) 747-6680 • FAX: (514) 747-6162
e-mail: abaka@bellnet.ca
www.tekeyanmontreal.ca

Պատասխանատու խմբագիր՝
ՍԷՏԻՍ ՂՎԳՂՍԵԱՆ

Ծանուցումներու
նուիրատուութիւններու եւ
գրասենեակի պատասխանատու՝
ՍԱԼԻ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

Թորոնթոյի պատասխանատու՝
ՄԱՏԱԹ Բ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

Canada
2nd Class \$80 (QC & ON)
1ère classe/first class \$150
U.S.A. 1st class (US) \$150
Autres pays/Other countries:
1st class (US)\$120
Per issue \$1.75
Dépôt légal: Bibliothèque du Québec

PM40015549R10945
TPS/GST - R119209294 • TVQ/PST #1006268699

Financé par le gouvernement du Canada
Funded by the Government of Canada

ՅԱԿՈՒԲ ԱՌԵՏԻՔԵԱՆ
Երեւան
«Պայքար» շաբաթաթերթ

ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ «ԱՊԱԳԱՅ»-Ի ԽՄԲԱԳՐԱՏԱՆ ՄԵՋ

ԵՐԱԺՇՏԱԳԵՏ ՍԱՄՈՒԷԼ ՔԵՕՇԿԵՐԵԱՆԻ «ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՑ ՈՒ ՍԱՅԱԿ ՊԱՐԹԵՒ ԶԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԱԺԻՇՏՆԵՐԸ» ԳԻՐՔԻՆ ՇՆՈՐՀԱՅԱՆՂԵՍԸ

«Քարմա»... իսկ մենք հայերս կ'ըսենք՝ «ինչ որ ցանես՝ այն կը հնձես...»:

Տարիներու գիտության իր ամբարած հունձքը, յարատեւ աշխատանքի ցորենը, մասնագիտական ուսումնասիրություններու իր հասուն բերքն էր որ կը քաղէր Սամուէլ Քեօշկերեան, 19 Ապրիլ 2024-ի երեկոյեան, Թէքեան Մշակ. Միութեան «Յարութիւն եւ Սիմա Արզումանեան» սրահին մէջ:

Եւ այդ հատորին ժառանգութիւնը, որ ան կը պարգեւէր ապագայի ուսումնասիրողներուն, կը խորագրուէր՝ «Մեսրոպ Մաշտոց ու Սահակ Պար-

բովանդակութեան բարդութեան, պրն. Վիգէն Արդարեան եղաւ այն հազուագիտներէն որուն ներկաները հետեւեցան ամենայն հաճոյքով ու հիացումով: Շատ անգամ կը նկատէինք անոնց համոզման գլխի հաստատական շարժումները իր խօսած պահուն:

Պրն. Արդարեանի զանազան անկիւններէ դիտուած (գրական, տեղեկատուական եւ թեք-նիք) նկատողութիւնները պիտի փափաքէինք ամէն մօտէն ներկայացնել:

Մերթ ընդ մերթ համեմելով իր բանախօսութիւնը՝ նուրբ սրամտութիւններով, պրն. Արդարեան բացատրեց իր հինգ մօտեցումները յա-

ջորդաբար (հագուելով ու փոխելով տարբեր գլխարկներ) (to wear different hats) ինչպէս ինք կ'ըսէր:

1) Նախաբան. անձնական մօտեցումի գլխարկով - Պրն. Արդարեան մօտեցաւ նիւթին զգացական անկիւնէ մը: Ունկնդրեցինք Մեսրոպ Մաշտոցի «Վտանգ իմի բազմութենէ մեղաց իմոց» երգը կատարողութեամբ՝ Խաչիկ Փիլիկեանի (բանախօսին քեռին): Պրն. Արդարեան նուրբ շղթայով մը ներկայացուց ուրիշ սիրելիներու կապը օրուան նիւթին հետ - ներկայ կամ ննջեցեալ - օր. բանասէր դոկտ. Արմինէ Քեօշկերեանը որոնք անմիջական կապ ունեցած են իրեն հետ: Այդ շղթայակապը հասցուց մինչեւ Սամուէլ Քեօշկերեանին, որ եղած էր իր անդրանիկ որդւոյն ուսուցիչը: Իսկ ինչ էր կապը նիւթին հետ: Բացատրեց թէ անձնական կապերը մեզ յարգանքի ու մարդկային պարտաւորութեան տակ կը դնեն իրարու նկատմամբ: «Անոնք վեր-յիշելը շատ կարեւոր է. անով կապուած է մեր ամբողջ երկրինը» ըսաւ ու բացատրեց թէ երբ հեղինակը կը ձօնէ այս նուիրական հատորը իր ծնողներուն, ան կը խօսի զգացումներու լեզուով:

Պրն. Արդարեան անցեալի փորձառութեան հիման վրայ յստակօրէն բացատրեց, թէ հայերէնը միատող տողամէջով է մինչ անգլերէն ու ֆրանսերէն բաժինները երկատող տողամէջով. հայերէնին տողային յաւելեալ խտութիւնը կը բացատրուի՝ լեզուական բառիմաստային տարբերութեամբ՝ համեմատաբար միւս լեզուներուն, իսկ այս պարագային՝ գլխաւորաբար չորրորդ լեզուի մը ներկայութեամբ, որ գրաբարն էր: Անգլերէնը ամբողջովի է գիտութեան լեզուն ըլլալուն համար իմաստային խտութիւն ունի, սակայն հայերէնի լեզուային ճոխութիւնն էր որ գայն վերածած էր «աղօթքի լեզուի»:

3) **Հատորին արժանիքները** հայագիտականի դասախօսի մօտեցումով - յարգելի դասախօսը (փոխելով իր գլխարկը) օրինակներով ու մեջբերումներով ներկայացուց հետեւեալ 7 կէտերը.

- ա) Սպառնիչ եւ պատկառելի աղբիւրացանկի գործածութիւն:
- բ) Աղբիւրներու համադրումը եւ միատեղումը:
- գ) Վերլուծուած եւ ուսումնասիրուած գործերու համապարփակ ներկայացումը, երկու հայերէն լեզուներով (գրաբար եւ աշխարհաբար):
- դ) Յիշուած աղբիւրներու գրաբարի ամբողջական մեջբերումները:
- ե) Մասնագիտական մօտեցումը (թէ՛ կրօնա-

թեւ շայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ առաջին երաժիշտները»:

Եւ այդ 378 էջոց գիրքը, որուն շնորհահանդէսը տեղի կ'ունենար այդ գիշեր, եռալեզու էր (հայերէն, անգլերէն եւ ֆրանսերէն). եռապատիկ աշխատանք եւ հետեւաբար եռապատիկ պայքար օտարութեան դէմ:

Դասականը գնահատող հասարակութեան մը ներկայութեան՝ տիկ. Ծովակ Սողիկեան յստակ եւ մաքուր առոգանութեամբ վարեց յայտագիրը անսայթաք մինչեւ վերջ:

Բարի գալուստի խօսքերէն ետք ան ներկայացուց օրուայ պատուոյ հիւրը նշելով անոր բոլոր նուաճումները:

Պրն. Սամուէլ Քեօշկերեան հանրութեան մատուցած է երաժշտագիտական նիւթեր, գունագեղ ու այլազան բարձրորակ միջոցառումներ՝ էսթրատային թէ առցանցային, տեղեկագրական յօդուածներ («ԱՊԱԳԱՅ» շաբաթաթերթին մէջ) երգահանդէսներ, եւ ահաւասիկ այլ, նոր անակընկալ մը իր բազմաբեղուն ձիրքերուն առընթեր, երբ այսօր ան կը ներկայանայ հատորի մը մէջ համախմբուած աշխատասիրութեամբ մը:

Պրն. Վիգէն Արդարեան բոլորիս ծանօթ է իր անսահման ու բազմազան՝ մշակութային, գրական, լեզուական, քաղաքագիտական ու պատմագիտական հմտութիւններով, մանաւանդ իր բարձր ոճով ու ընտիր մայրենիով գրուած անառարկելի ուսումնասիրութիւններով յարմարագոյն անձն էր սոյն հատորը ներկայացնելու:

Շատ անգամ կարդացած կամ լսած ենք գրախօսականներ, սակայն այստեղ կ'ուզենք բացայայտօրէն լուսաշէշտել, որ հակառակ նիւթին

2) **Հատորին պարունակութիւնը** ճարտարագետ - գիտնականի մօտեցումով - Յարգելի գրախօսը հոս նկարագրեց հատորին կազմութիւնը էջերը (378), օգտագործուած աղբիւրները (131), եռալեզու ըլլալու բաղադրութիւնը (հայերէն 135 էջ, նիւթ 117 էջ + աղբիւրացանկ 18 էջ - անգլերէն 118 էջ, նիւթ 103 + աղբիւրացանկ 15 էջ - ֆրանսերէն 124 էջ, նիւթ 108 էջ + աղբիւրացանկ 16 էջ):

կան, թէ՛ երաժշտագիտական):

- գ) Եռալեզու ըլլալը:
- ե) Գործածելի ըլլալը որպէս դասաւանդման նիւթ եւ միջոց:
- 4) **Հատորին թերութիւնները՝ խմբագիր** - հրատարակչի մօտեցումով - բանախօսը մեզի բացատրեց թէ անոնք կ'առնչուին ընդհանրապէս հայերէն բաժնին գլխաւորաբար ձեւային հարցերուն հետ. այսինքն՝ գլխաբաժանումներու բացակայութիւնը եւ հետեւաբար նիւթացանկի չգոյութիւնը կը ստեղծէ պարունակութեան բազմութիւն եւ ընդհանուր խճողման տպաւորութիւն, իսկ աղբիւրներու գրաբարեան ամբողջական վերարտադրութիւնը, կը շեղէ եւ կը յոգնեցնէ ընթերցողը: Գալով էջատակի ծայրայեղ նօթագրութիւններուն, անոնց մէկ մասը կրնար կցուիլ բուն նիւթին կամ ալ յիշուի ծանօթագրութիւններու բաժնի մը մէջ, հատորի ամբողջութիւնը:

5) **Հատորին եզակի հանգամանքին** բաժինը կեդրոնացուց ներկաներուն ուշադրութիւնը, որը՝ մտահոգ հայու մը մօտեցումն էր:

Ահաւասիկ հատոր մը, որ կը վայելէր ըլլալու առաջինն ու միակը որ ամբողջութեամբ եւ մանրամասնօրէն նուիրուած էր այս իրայատուկ նիւթին: Այսինքն՝ ցուցակագրային աղբիւրային միջոց մըն էր, որ մէկ հատորի մէջ կը համադրէր բոլոր անհրաժեշտ կապակցութիւնները ու յղումները: Բանախօսը սրտի ցաւով անդրադարձաւ որ ժամանակի անսխալ իրականութեան դէմ պայքարող պատգամ մըն էր սոյն հատորին թաքուն կոչը:

«Զմեւ ուզեր հաւատալ թէ այդ իրականութեան Շարք. - էջ 4

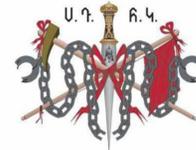
ՎԵՐԱՓՈՒ ԿԱՅՐԱՊԵՏՆԵՐԸ ՎԵՐԱՇԵՇՏԵՑԻՆ ԿԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԱՍՈՒՐ ՊԱՅԵԼՈՒ ԿՐԱՍԱՅԱԿԱՆԸ

Երեքշաբթի՝ 30 Ապրիլ 2024-ին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին միջեւ տեղի ունեցաւ հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը, որուն ընթացքին անոնք խորհրդակցեցան Հայաստանը յուզող ներկայ խնդիրներուն ու տագնապներուն շուրջ:

Վեհափառ Հայրապետները վերաշեշտեցին Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքային ամբողջականութիւնը ու անվտանգութիւնը ամուր պահելու հրամայականը եւ այս ուղղութեամբ հայ եկեղեցւոյ անխախտ յանձնառութիւնը: Միաժամանակ, Հայրապետները ընդգծեցին մեր ժողովուրդին ներքին միասնականութիւնը ամրապնդելու անհրաժեշտութիւնը, յատկապէս ներկայ տագնապալից օրերուն:

Նորին Սրբութիւն Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը իր ամբողջական զօրակցութիւնը յայտնեց Նորին Սրբութիւն Գարեգին Բ. Վեհափառ Հայրապետին եւ ընդհանրապէս Սուրբ Էջմիածնի Մայր Աթոռին՝ հայրենասնուէր կեցուածքներուն եւ կատարած աշխատանքներուն համար:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Յանուն Սոցիալ Դեմոկրատ շնչակեան Կուսակցութեան Մոնթրէալի ու Թորոնթոյի Վարիչ Մարմիններուն՝ կը դատապարտենք Կիրակի, 21 Ապրիլին, Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնին մէջ տեղի ունեցած միջադէպը, ուր Քեպէքի Հայ Համայնքի Միացեալ Մարմինին կողմէ կազմակերպուած Եղեռնի 109-ամեակին նուիրուած ձեռնարկէն առաջ՝ հիւրասիրութեան ընթացքին, ուր ներկայ էին Նահանգային եւ դաշնային պետական երեսփոխաններ, քաղաքապետական պաշտօնատարներ, հայկական երեք կուսակցութիւններու ղեկավարներ, բարձրաստիճանի հոգեւորականներ եւ կազմակերպութեան ներկայացուցիչներ, ՀՅԴ-ի մի քանի երիտասարդներ սրահ խուժելով անպատուաբեր արտայայտութիւններով դիմեցին Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան՝ Ն. Գ. Անահիտ Յարութիւնեանին:

Նաեւ, մեր տարակուսանքը կը յայտնենք ՀՅԴ ղեկավարներուն կրատրական պահուածքին հանդէպ եւ մանաւանդ անոնց յորդորին, որ ՀՀ դեսպանը զանց ընէ փոխանցել օրուան պատշաճ իր խօսքը, որուն համար յատուկ հրաւիրուած էր ան, մտահոգութիւն յայտնելով, որ Նոյն երիտասարդները կրնային խանգարել իր ելոյթը, փաստօրէն պատճառ դառնալով, որ տիկին դեսպանը հեռանայ սրահէն:

Դժբախտաբար նմանատիպ ձեռագիրով երկրորդ դէպքն է, որ տեղի կ'ունենայ համագաղութային միջոցառման մը ընթացքին, խաթարելով զաղութիւն անդորրը, երբ այսօր աւելի քան երբեք խիստ կարեւոր են միասնականութիւնն ու համերաշխութիւնը:

Առ ի գիտութիւն՝ ինչպէս բոլոր դեսպանները, Նոյնպէս դեսպան Անահիտ Յարութիւնեան կը ներկայացնէ Հայաստանի Հանրապետութիւնը եւ պէտք չէ պետականութիւնը շփոթել անցեալի, ներկայի ու գալիք ՀՀ իշխանութիւններուն հետ:

Ս. Դ. Ն. Կ. Մոնթրէալի Վարիչ Մարմին
Ս. Դ. Ն. Կ. Թորոնթոյի Վարիչ Մարմին
24 Ապրիլ 2024

ԵՐԱՇԵՏԱԳԷՏ...

Շար. - Էջ 3 - ԷՆ

առջեւ կը գտնուինք, երբ պիտի գայ ժամանակը, որ աշխարհի երեսէն վերանան հայերէն լեզու կարդացողները, գոնէ արեւմտահայերէնը: Հաւանաբար այդ կրնայ պատահիլ իմ կեանքիս ընթացքին: Ահա թէ ինչու այս գործը եզակի հանգամանք ունի, որովհետեւ երեւակայեցէք, որ օր մը, եթէ հայերէն չեն գիտեր եւ չեն կրնար հասկնալ թէ ինչ գրուած են բոլոր հայերէն գիրքերուն մէջ կրնայ ըլլալ, որ այս եռալեզու գիրքով - ֆրանսերէնը գիտնալով - պիտի գիտնան հայերուն արժանիքը՝ հայերէնը վերծանելով: Այսինքն ձեռով մը անախորժ ժամանակին դեմ պայքարիլը այ՛ս է»:

Ընդհանրապէս ելոյթ ունեցողներ՝ երաժիշտ, ասմունքող - կամ այս պարագային բանախօս պրն. Ադդարեան - կատարումի վերջաբանին կը պահեն իրենց ամենէն զօրաւոր եւ ուժեղ եզրակացութիւն - հարուածը (punch line): Պահ մը երեւակայեցինք, թէ այսքան գեղեցիկ եւ հզօր բանախօսութենէ մը ետք աւելի ինչ կրնար ըսել մեզի... որքան աւելի գեղեցիկ ու աննախընթաց վերջաբան մը կարելի էր գտնել...:

Եւ պրն. Ադդարեան այսպէս վերջացուց իր գրախօսականը. - «Երեւակայեցէք պահ մը որ ծովեզերքն էք եւ հոն ամեն օր կ'երթաք եւ կը դիտէք ալիքները՝ արեւի մայրամուտին: Հոն հաւանաբար կայ շիշ մը, մոմակնիքով փակուած: Գոցուած շիշին մէջ կը գտնէք երեք մագաղաթներ - երեք տարբեր լեզուներով - հարիրամեակներէ առաջ դրկուած ձեզի: Մէկ լեզուն երբեք չէք ճանչնար, չէք գիտեր թէ ինչ գրուած է հոն, բայց միայն լեզուները ձեզի պիտի օգնեն վերծանելու...: Եւ անոր համար ես շատ երախտապարտ եմ Սամին»:

Յուզուած էր յարգելի բանախօսը ... :
Հայու մը մտահոգ զգացումներն էր որ կը բարձրաձայնէր:
Յուզուած էինք եւ մենք:
Երկվայրկեանի մը համար, քար լռութենէ ետք յարգանքի եւ գնահատանքի որոտընդոտ ծափերուն մէջ Պրն. Ադդարեան հանդարտօրէն գրաւեց իր տեղը:

Յայտագրի գողտրիկ մէջբերումով նախ՝ Սիլվա Ամատունին ասմունքեց 15-րդ դարու մատենագիր Գրիգոր Տաթեւացիի քրոջորդի Տաթեւ Վանքի վանահայր Առաքել Սիւնեցիի 48-րդ քերթուածէն՝ նախ բնագիր (գրաբար) ապա աշխարհաբար հատուած մը «Վասն շարական արարողաց»ը: Յետոյ՝ Մեսրոպ Մաշտոցի ապաշխարհութեան շարականներէն «Անկանիմ առաջին քո Տեր»ը եւ Սահակ Պարթեւի Աւագ Երեքշաբթիի «Ահա-

ւոր է Թագաւոր Մանկունք» ԳԾ շարականը յուզումով մեներգեց Հիլտա Լիպարեան - Օգոմուշեան տեղաշարային նուագարանի ընկերակցութեամբ յանձին պրն. Քեօշկերեանի եւ վերջապէս՝ կրկին հրաւիրուեցաւ Սիլվա Ամատունի, որ զգայուն մեկնաբանութեամբ ասմունքեց Համօ Սահեանի «Գարունը Հայերէն է» քերթուածը:

Հուսկ ուրեմն տիկ. Ծովակ Սողիկեանի հրաւերով ու յարգանքի ծափողջոյններու մէջէն բեմ բարձրացաւ շնորհահանդեսի պատուոյ շարժառիթը պրն. Սամուէլ Քեօշկերեան:

Միախառնուած յուզումի եւ հրճուանքի ձայնով շնորհակալութիւն յայտնեց Թեքեան Մշակ. Միութեան վարչութեան եւ իր ատենապետին՝ պրն. Նուպար Պապիկեանին, յարգելի բանախօսին եւ բոլոր անոնց որոնք կազմակերպեցին սոյն շնորհահանդեսը:

Պրն. Քեօշկերեան խօսեցաւ, իր կոչումին հաւատարիմ, մինչեւ վերջին վայրկեանին իսկ գէթ բան մը եւս մեզի պարգեւելու եւ սորվեցնելու իր երաժշտագիտութենէն մասունք մը: Մի քանի հարցումներ ուղղուեցան անոր, հայկական խազերու մասին, որոնց պատասխանեց ամենայն հանդարտութեամբ եւ ինքնավստահութեամբ:

Տիկ. Ծովակ Սողիկեանի շնորհակալական խօսքերէն ետք, տեղի ունեցաւ մակագրութիւն եւ սուրճի ու քաղցրեւեններու պատուասիրութիւն պատրաստուած տիկ. Սալբի Հալաճեան-Մարկոսեանի կողմէ:

Շնորհահանդեսէ աւելի յարգանքի ու քաջալերանքի փառատօն մըն էր, ուր Թեքեան Մշակ. Միութիւնը կրկին փաստեց թէ իր հայապահպանման առաքելութեանց առընթեր, գիտէ յարգել ու գնահատել աշխատանքը բոլոր անոնց, որոնք թէ՛ անցեալին եւ թէ՛ մինչեւ այսօր կը ծառայեն հայ մշակոյթին... :Միութիւն մը որ գիտէ եւ տա՛լ, այդ յարգանքի եւ գնահատանքի «Տուր զկայսերն կայսեր»-ը, որ գիտէ տրամադրել Նոյն ենթահողը, որուն վրայ հաստատ եւ ուժեղ զգալով հող կը մշակէ այն սերմնացանը՝ ինչպէս պիտի զգար Արշակ Թագաւորը հայկական հաստատ հողին վրայ», որպէսզի ստեղծագործէ:

(Գրախօսական բոլոր կետերը գործածած ենք յարգելի պրն. Վիգէն Ադդարեանի բանախօսութեան ծանօթագրութիւններէն):

Պերճ Գոգորեան

ABAKA

SECTION FRANÇAISE

LUNDI, 6 MAI 2024

Pourquoi l'administration Biden blanchit-elle les crimes de l'Azerbaïdjan?

Écrit en anglais par Michael Rubin et publié dans *The Armenian Mirror-Spectator* en date du 23 avril 2024

Michael Rubin est chercheur principal à l'American Enterprise Institute. Il a auparavant travaillé comme fonctionnaire au Pentagone, où il s'occupait des questions liées au Moyen-Orient, et comme conseiller politique auprès de l'Autorité provisoire de la coalition.

L'année 2023 a peut-être été la pire année pour les Arméniens depuis le génocide d'il y a plus d'un siècle. Les Azerbaïdjanais, soutenus par les forces spéciales turques et utilisant des drones israéliens, ont attaqué le Haut-Karabagh et ont réussi à chasser sa population chrétienne arménienne. Pour le dictateur azerbaïdjanais Ilham Aliiev, l'éradication du christianisme et l'expulsion des Arméniens de souche répondaient à l'ambition de toute une vie.

Le rapport national 2023 sur les pratiques en matière de droits de l'homme du Département d'État américain, publié le 22 avril 2024, minimise cette réalité. Alors que le président Joe Biden se considère comme un président des droits de l'homme et se targue d'avoir la clarté morale nécessaire pour reconnaître le génocide arménien, le rapport blanchit non seulement les crimes de l'Azerbaïdjan, mais également les rapports antérieurs de ses diplomates et suggère que quelque chose est pourri au Département d'État pour ne pas dire à la Maison Blanche elle-même.

En apparence, le rapport critique l'Azerbaïdjan, mais ses omissions et ses élisions reviennent à faire référence au tueur en série Ted Bundy uniquement comme un homme qui a perpétré des violences envers les femmes. (NDLR. Ted Bundy a agressé et assassiné de nombreuses jeunes femmes et filles durant les années 1970, et peut-être avant. En plus d'enlever et violer ses victimes, il a pratiqué des actes nécrophiles sur leurs cadavres. En prison, après une décennie à nier les faits et peu de temps avant son exécution, il a admis avoir commis une trentaine d'homicides dans sept États américains entre 1974 et 1978. Le nombre de victimes demeure inconnu, mais pourrait être beaucoup plus élevé.) La réalité est que lorsque l'Azerbaïdjan a bloqué le corridor de Latchine, il a non seulement violé les termes de l'accord de cessez-le-feu du 9 novembre 2020, mais il a également violé la loi américaine. La loi sur les corridors d'aide humanitaire interdit toute ingérence dans tout pays recevant l'aide américaine en fourniture ou envoi de l'aide américaine vers un autre pays, une autre région ou un autre territoire.

Cela ne ressort pas clairement du rapport du Département d'État. Considérez

sa description du blocus du corridor de Latchine : « L'Azerbaïdjan a empêché l'accès au corridor de Latchine. Cela a rendu la route inaccessible à la majorité du trafic civil et commercial et a empêché l'accès aux livraisons de fournitures humanitaires en provenance d'Arménie. Le gouvernement azerbaïdjanais a déclaré qu'il était prêt à fournir des marchandises au Karabagh via des itinéraires alternatifs ; cependant, les Arméniens de souche de l'Artsakh ont refusé les produits en provenance d'Azerbaïdjan.

Ce récit ignore non seulement les faux manifestants écologistes identifiés par la suite comme des agents de sécurité azerbaïdjanais connus, mais omet également la coupure de gaz, d'électricité et autres services publics en Azerbaïdjan. Le rapport du Département d'État légitime également l'offre azerbaïdjanaise de lever le blocus et amplifie la propagande azerbaïdjanaise selon laquelle la population arménienne du Karabagh partage la responsabilité de son refus d'accepter des routes d'approvisionnement alternatives. Mais en réalité, l'offre azerbaïdjanaise n'a jamais été sincère ; cela équivalait plutôt à voir de la bonne foi dans les offres allemandes durant la Seconde Guerre mondiale pour nourrir le ghetto de Varsovie.

Le secrétaire d'État Antony Blinken ne peut pas plaider l'ignorance. Le rapport du Département d'État contredit ses propres déclarations et les conclusions de ce même Département d'État entre janvier et septembre 2023. Blinken a imputé la responsabilité à l'Azerbaïdjan peu après le début du blocus et a continué d'exiger que l'Azerbaïdjan cesse ses « actions militaires au Haut-Karabagh ». Alors que le rapport du Département d'État minimise la clarté morale en faveur de l'équivalence morale, il omet les conclusions précédentes de Blinken selon lesquelles le blocus et l'agression militaire de l'Azerbaïdjan « aggravent une situation humanitaire déjà désastreuse au Haut-Karabagh et compromettent les perspectives de paix ». L'équivalence morale qui imprègne le rapport du Dépar-

Suite à la page 6

L'Assemblée nationale du Québec adopte à l'unanimité une résolution condamnant le génocide arménien.

Le 24 avril 2024, lors de la session de l'Assemblée nationale à Québec, une résolution a été adoptée à l'unanimité condamnant le génocide arménien. Dans la même résolution, nous affirmons le soutien inconditionnel apporté par le gouvernement du Québec à la cause du peuple arménien, des Arméniens d'Artsakh, de la diaspora arménienne et de la communauté arménienne du Québec. Aux termes de cette résolution, le gouvernement du Québec réclamera la fin de la haine et de toutes les formes de discrimination dans l'intérêt de la justice. La réunion s'est tenue en présence de la délégation de la communauté arménienne.

La résolution ci-dessus présentée par la représentante Mme Sona Lakhoyan Olivier a été approuvée à l'unanimité. Nous présentons la formule ci-dessous.

Mme Lakhoyan Olivier: Merci, M. le Président. Je me sens profondément honorée de me tenir devant vous aujourd'hui, en cette journée de commémoration du 109e anniversaire du génocide arménien. Ce jour solennel est, pour moi et plusieurs autres Québécois membres de la communauté arménienne, un moment rempli d'émotion et de sérénité, surtout que c'est la première fois que cette motion est présentée par une Arménienne. J'en suis honorée.

Cette commémoration nous permet d'évoquer et d'honorer tous ceux qui ont souffert lors du génocide, mais, d'importance égale, elle nous permet d'évoquer et d'honorer tous ceux qui ont souffert lors du génocide, mais, d'importance égale, elle nous permet de souligner une sombre période de l'histoire et nous rappelle la nécessité de préserver cette mémoire collective et condamner ces actes de violence et d'intolérance.

En effet, plus de 100 ans plus tard, la souffrance du peuple arménien refait surface. À la suite d'une offensive militaire, des milliers d'habitants du Haut-Karabakh ont été contraints de fuir. Environ 100 000 Arméniens ont dû quitter leur terre ancestrale pour chercher refuge en Arménie, abandonnant maisons et communautés. Cette nouvelle offensive souligne l'importance de ce rappel et l'importance de ne jamais oublier le passé.

À titre personnel, c'est également une journée de gratitude, une gratitude envers la nation du Québec qui a eu le courage, en 2001, d'adopter une motion reconnaissant ce génocide. Depuis cette motion, cette commémoration est devenue non seulement une source de fierté, mais aussi un acte libérateur important. C'est un rappel que, malgré nos différences, les Québécois adhèrent à une base de valeurs commune. De plus, la reconnaissance de cette journée témoigne grandement de l'intégrité de la collectivité québécoise et de son engagement à préserver la vérité historique et la justice pour tous. L'histoire nous donne le fondement sur lequel nous progressons vers un avenir meilleur, basé sur le respect d'autrui et l'avancement du vivre-ensemble. Merci, M. le Président.

Projet de loi des États-Unis prévoyant des sanctions contre l'Azerbaïdjan

Dina Titus, membre de la Chambre des représentants des États-Unis, a déclaré que la Chambre avait présenté un projet de loi visant à imposer des sanctions contre 44 responsables azerbaïdjanais en lien avec le nettoyage ethnique des Arméniens en Artsakh.

« Je viens de présenter la loi azerbaïdjanaise de révision des sanctions pour prendre des mesures contre 44 responsables azerbaïdjanais à la suite du nettoyage ethnique des Arméniens d'Artsakh et de la violente répression de l'opposition politique.

« Les États-Unis doivent avoir une position ferme contre le génocide des Arméniens », a écrit la politicienne américaine sur son microblog sur X.

Une délégation danoise patrouillera à Goris

La délégation du Fonds danois de déploiement pour la paix et la démocratie (DFPD) s'est jointe à la mission de surveillance de l'Union européenne (UE) en Arménie afin de patrouiller à Goris, dans la province de Syounik.

« La délégation du Fonds danois de déploiement pour la paix et la démocratie (DFPD) a visité l'EUMA dans la région de Goris et s'est jointe à une patrouille pour en savoir plus sur la situation sur le terrain », a indiqué la mission dans un message sur X.

La mission de l'Union européenne en Arménie (EUMA) est un déploiement civil de la politique de sécurité et de défense commune de l'Union européenne sur le territoire de la république d'Arménie.

Le processus de délimitation de la frontière entre le secteur de Tavoush et Kazakh est techniquement terminé

Armen Khatchatrian, député de la faction du Contrat civil, majoritaire au pouvoir, et vice-président de la Commission permanente de la défense et de la sécurité de l'Assemblée nationale d'Arménie, a informé que le processus de délimitation de la frontière entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan dans le secteur de Tavoush-Kazakh est techniquement achevé.

« Techniquement achevé » signifie que le secteur par lequel passe la frontière arméno-azerbaïdjanaise, conformément à la Déclaration d'Almaty de 1991, a été enregistré et réaffirmé. Autrement dit, ces postes de marquage frontalier sont installés aux points de passage frontaliers de l'Arménie soviétique et de l'Azerbaïdjan soviétique », a noté Khatchatrian.

Le gouvernement arménien avait annoncé que 20 bornes frontières avaient été placées à la frontière avec l'Azerbaïdjan.

Le nombre de kilomètres de territoire délimités jusqu'à présent n'a pas encore été officiellement confirmé. Mais plusieurs députés arméniens des forces dirigeantes ont déclaré qu'il s'agissait d'environ 10 à 12 kilomètres.

Vahé, député de la faction des contrats civils Ghaloumian et frère de Hayk Ghaloumian, gouverneur de la province de Tavoush, a déclaré que selon ses informations, la distance entre chacune des bornes frontalières est de 500 mètres. Et si 20 balises ont déjà été installées, on parle alors d'une dizaine de kilomètres qui peuvent être considérés comme déjà délimités.

Pourquoi... Suite de la page 5

tement d'État ignore également l'avertissement de Blinken aux législateurs en octobre 2023 selon lequel l'Azerbaïdjan pourrait envahir l'Arménie.

Il en va de même pour l'arrestation de hauts responsables de la République d'Artsakh. Le Département d'État insère des citations alarmistes autour des « responsables » malgré des élections libres en Artsakh. En effet, Blinken s'engage à la fois dans le déni des élections et dans la minimisation du fait que les actions de l'Azerbaïdjan n'étaient pas seulement un nettoyage ethnique et l'éradication délibérée d'une culture millénaire et de la population indigène, mais représentaient

également le triomphe de l'autocratie sur une région qui avait embrassé la démocratie. Blinken trouve peut-être une telle évasion sophistiquée, mais l'administration Biden perd tout fondement moral pour condamner le refus des élections dans son pays lorsqu'elle l'encourage à l'étranger.

Hélas, sous la direction de Samantha Power, l'Agence américaine pour le développement international ne fait pas mieux. Après sa rencontre avec Blinken à Bruxelles et leurs homologues de l'Union européenne, l'USAID a publié une déclaration applaudissant son engagement à « fournir 33 millions de dollars pour soutenir le peuple arménien en aidant les personnes déplacées à la suite aux récentes hostilités ; renforcer son secteur énergétique ; lutter contre l'insécurité

Empêcher les Azéris de contrôler le gazoduc arménien de Tavoush

Varoujan Geghamian, stratège géopolitique et expert en sécurité régionale basé à Erévan, a affirmé que les déclarations des responsables arméniens sur l'achat possible de gaz naturel à l'Azerbaïdjan ne sont pas fortuites puisque le gazoduc fournissant du gaz russe à l'Arménie via la Géorgie tombera sous le contrôle de Bakou à la suite de la reddition de la frontière, dans la province de Tavoush.

« En cas d'abandon illégal des territoires de Tavoush, le principal gazoduc arménien-Géorgie-Russie tombera sous le contrôle de l'Azerbaïdjan », a-t-il écrit, le 27 avril, sur Facebook.

L'expert a rappelé qu'en 1992, l'Azerbaïdjan avait provoqué 30 explosions sur le gazoduc de la section géorgienne pour faire pression sur l'Arménie, et qu'il avait également endommagé le gazoduc de Chouchi lors du blocus de l'Artsakh en 2022.

« Les récentes déclarations selon lesquelles nous pouvons importer du gaz d'Azerbaïdjan ne sont pas une coïncidence. Cela constituera une nouvelle étape vers la dépendance à l'égard du duo turco-azerbaïdjanais. Nous ne pouvons pas permettre que cela se produise. Ensemble et maintenant ! » a déclaré Geghamian.

De précieux manuscrits en cours de restauration au Musée arménien d'Amérique

Le Maténadaran d'Erévan soutient activement la restauration de manuscrits d'institutions partenaires à l'étranger.

Actuellement, la chef du Département de restauration, Gayane Eliazian et la principale restauratrice Tagouhi Chenterechian travaillent à la sécurisation et à la restauration de manuscrits et d'amulettes de valeur au Musée arménien d'Amérique.

Au cours de leur visite, elles se sont concentrées sur la restauration de parchemins de l'Évangile datant de 1207, retrouvés dans le célèbre désert de Chirag, écrit par le scribe Karapet, ainsi que d'une collection gravement endommagée datant de 1682-1726. De plus, elles sont en train de restaurer de précieuses amulettes, dont 13 ont déjà été réparées avec succès.

VISITEZ ABAKA NEWS
www.abakanews.org

alimentaire ; promouvoir la stabilité économique, la gouvernance numérique et l'intégration régionale et défendre les droits de l'homme. Mais ici, le diable se cache dans les détails. Power a alloué cet argent pour soutenir les groupes LGBT et aider les agriculteurs à faire face au changement climatique. Moins d'un quart des fonds annoncés serviront réellement à aider les réfugiés du nettoyage ethnique du Haut-Karabagh mené par l'Azerbaïdjan. En d'autres termes, l'administration Biden a dépensé six fois plus d'argent pour construire un nouveau bureau de poste dans le comté rural de Davidson, en Caroline du Nord, que pour nourrir, vêtir et abriter les expulsés du Haut-Karabagh. Ce n'est pas ainsi que le service gouvernemental de Power conseillait de lutter contre le génocide.

Ne vous y trompez pas : les Arméniens devraient juger la déclaration annuelle de la Maison Blanche sur sa volonté de reconnaître le fait que l'Azerbaïdjan a effectué un nettoyage ethnique de la population arménienne du Haut-Karabagh. Si la déclaration poursuit le modèle établi par Anthony Blinken et ne dénonce pas le nettoyage ethnique de l'Artsakh par l'Azerbaïdjan, le résultat donnera le feu vert à une nouvelle violence. La commémoration n'a aucun sens sans sincérité. Le symbolisme ne doit jamais se faire au détriment du contenu. Si Blinken veut aplanir les relations avec l'Azerbaïdjan, il ne doit pas le faire sur la base de mensonges, mais en calibrant la politique américaine sur la réalité.

ABAKA

ENGLISH SECTION

MONDAY MAY 6, 2024

Armenian Government Attempts to Avoid the Term Genocide

By Suren Sargsyan published in *The Armenian Mirror of Spectator*

On April 24, Armenians worldwide commemorate Armenian Genocide, remembering the 1.5 million innocents people massacred in the Ottoman Empire. Each year on this date, Armenians gather at memorials, churches, and services wherever they are. This year was no exception. Hundreds of thousands of people marched towards Tsitsernakaberd to lay flowers at the Armenian Genocide memorial fire. However, it transpired that the Armenian people are standing alone in this issue, with the Armenian authorities not backing them up.

While the political leadership of Armenia did visit Tsitsernakaberd, it was crucial to ascertain the Armenian government's stance on the fact of the Armenian Genocide itself. Unfortunately Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan's address notably featured the phrase "Armenian Genocide" only 3 times, while "Medz Yeghern [Great Crime]" was mentioned 11 times. In 2023, Pashinyan used the term "Medz Yeghern" only once, while in 2020 and 2022, he used it twice. It is worth noting that the key sentences in the current message emphasized the term "Medz Yeghern" instead of just genocide.

Many will recall US President Barack Obama's avoidance of the term "genocide," similar to the actions of Pashinyan's administration. It is likely that there will be a gradual attempt to eliminate the term from the official position of the Armenian government, which means removing the recognition of the Armenian Genocide from the foreign political agenda of Armenia.

This shift suggests Armenia's gradual distancing from the term "genocide," especially in light of Turkish President Recep Tayyip Erdogan's recent call for Armenia to abandon its recognition of the World War I events as genocide. And when we consider the Pashinyan team representative's suggestion to compile a list of 1.5 million Armenian names individually to determine the true number of victims, it is evident that this is a well-defined policy.

Until 2018, the fact of the Armenian Genocide was used as a tool in Armenia's foreign policy against Turkey. Any aggression towards Armenians by Turks could be branded as another genocide attempt, prompting Turks to refrain from such actions to avoid being labeled as a genocidal nation by the international community.

Genocide is not merely a simple term. It represents a legal and political acknowledgment by various nations worldwide of the events that transpired against the Armenians in 1915. There is a significant legal distinction between the terms Medz Yeghern and Genocide.

That is why, Armenian communities around the globe have long struggled for the recognition of the Genocide as such in the countries of their residence, yet Armenian authorities have opted to refer to it as the "Medz Yeghern." This is a profound blow for any diasporan Armenian fighter for the truth affected by this tragedy, who now is being told that his efforts to recognize the Genocide were in vain.

These words hold further peril, as now, within nations that have acknowledged the genocide, dissenting voices may arise, questioning the validity of the genocide and its recognition by their own governments. The Armenians who at present endeavor to include the Armenian Genocide in American educational programs or elsewhere around the world find themselves in an exceedingly challenging position.

This stance also complicates matters for US President Biden, who acknowledged the Armenian Genocide by using the term. Critics now point out that even Armenian governmental officials avoid using the word, yet Biden persists. This sets a precedent for future American presidents, influenced by Armenian authorities, to steer clear of the term "genocide" or sidestep the April 24th presidential message on this topic. It turns out that the Armenian government is repeating Turkey's long-standing official stance. Settling relations with Turkey has become a top priority for Pashinyan's government, which appears willing to make significant concessions, even at the cost of upsetting its own people, in order to achieve this goal.

An ecumenical service dedicated to St. Gregory of Narek

An ecumenical service dedicated to St. Gregory of Narek took place at Holy Trinity Armenian Apostolic Orthodox Church on Saturday, April 27, 2024. His Grace Bishop Abgar Hovakimyan, Primate of the Armenian Diocese of Canada, and Most Reverend Francis Leo, Metropolitan Archbishop of Toronto, co-presided over the service.

Rev. Archpriest Zareh Zargarian, the Parish Priest of the Holy Trinity Armenian Church & Vicar of the Armenian Apostolic Diocese of Canada, and Rev. Dr. Luis Melo, Director of the Office for Promoting Christian Unity & Religious Relations with Judaism in the Archdiocese of Toronto, conveyed their welcoming messages as the organizers of the ecumenical service. The Armenian evening vespers began after their speeches.

During this beautiful prayer service, Bishop Hovakimyan, Archbishop Leo Francis, and Bishop Andrew Asbil, along with the Reverend Fathers, Deacons, and Choir, participated. Prayers from St. Gregory of Narek were recited by bishops in Armenian and English. Archbishop Leo then delivered the Homily.

Afterwards, Fr. Brian Clough proceeded to read about the background of a special thurible and plate which was in the possession of Mr. Harry Hodson, the director and principal of St. Michael Choir School. Mr. Hodson's grandparents, who were missionaries in the beginning of 20th century in Marash, Turkey, were witnesses to the Armenian Genocide. Eventually the time came for them to leave as their safety was in danger. As a favor to the Armenian community, they took several religious artifacts with them. Mr. Hodson contacted his lifelong friend Fr. Clough to help with returning the Thurible and the plate back to the Armenian Church. Sadly, Mr. Hodson passed away, but his wife and daughter were present at Holy Trinity Armenian Church and presented the artifacts to Mr. Robert Adourian, the grandson of an Armenian genocide survivor as well as one of the Georgetown boys. Subsequently, Mr. Adourian presented both the thurible and plate to Bishop Hovakimyan for safekeeping in Holy Trinity Armenian Church.

As a symbol of appreciation and friendship between the Armenian and Catholic churches, Bishop Hovakimyan presented Archbishop Leo with an artwork of St. Gregory of Narek painted on leather by an Armenian iconographer. This special gift was brought from Armenia to Canada for the occasion and given to the Archdiocese of Toronto.

As a tribute to the martyrs of the Armenian Genocide, attendees joined the procession to place a flower cross (wreath) at the Armenian Genocide Memorial in church premises. The national anthems of Canada and Armenia were sung.

The event concluded with light refreshments. Photo credit: Berge Parseghian

US must end all military and security funding to Azerbaijan, Congress members say

Sixty-six members of the US Congress have called on the House of Representatives Committee on Appropriations to allocate \$200 million to forcibly displaced Armenian refugees from Nagorno-Karabakh, increase US military aid to Armenia, stop all military and security funding to Azerbaijan, and consider the matter of sanctions against Azerbaijani war criminals.

The respective letter was sent to Mario Diaz-Balart Chairman of the House Subcommittee on the Department of State, Foreign Operations, and Related Programs, and Congresswoman Barbara Lee.

Also, in the letter, the aforesaid Congress members called to allocate \$20 million to Armenia in military funding, \$10 million for military education and training abroad, \$10 million for legal reforms, and \$10 million for democratic reforms. The authors of the letter expressed particular concern about the intentions of the Azerbaijani president Ilham Aliyev regime to provoke a new war against Armenia. The Congress members said that Aliyev has repeatedly proven with his genocidal actions that he is not a fair player in the peace process in the region, and therefore the US must not provide any security assistance to his regime.

Furthermore, these American lawmakers condemned the US State Department and international organizations for not holding the Azerbaijani government accountable for its human rights violations.

It is long past time for the United States to seriously consider imposing sanctions so that Azerbaijani officials are held accountable for all violations of international law, the letter says, in part.

Bayramov at a meeting with Shvydkoy, says "positive progress" in relations between Armenia and Azerbaijan

Azerbaijani Foreign Minister Jeyhun Bayramov on May 2 met with Russian President's Special Representative of the President for International Cultural Cooperation Mikhail Shvydkoy, who is on a visit to the country to participate in the "VI World Forum on Intercultural Dialogue," Azerbaijani media report with reference to the Azerbaijani Foreign Ministry.

"Informing about the current regional situation in the post-conflict period, including the process of normalization of relations between Azerbaijan and Armenia, the minister noted that the recent agreement reached between the delimitation commissions is a very positive progress within the framework of the peace agenda," Azerbaijani media wrote.

He said Azerbaijan is "determined to achieve real results on all elements of the normalization process".

Ex-Yerevan mayor insists on Pashinyan's ouster

The new party set up by former Yerevan Mayor Hayk Marutyan held its founding congress on Wednesday.

Marutyan, who was ousted as mayor in a no confidence vote initiated by the ruling Civil Contract party in 2021, was elected chairman of the party called "New Power" (Nor Uzh).

The newly established party is linked to European social democracy with its ideology.

"The party is social democratic, and we will cooperate with all forces sharing the same ideology. Meanwhile, we will not set restrictions on cooperation with forces that sincerely seek the development of the country," Marutyan told reporters.

Also, he expressed readiness to lead any street protests people could hold in the future.

Speaking at the founding congress of the party, the ex-mayor insisted on the ouster of Prime Minister Nikol Pashinyan and his team.

"With the undisguised interference of external forces and the consent of the current authorities in Armenia, an attempt is being made not only to change the legal documents put at the core of the Third Republic of Armenia, but also to fundamentally distort the attributes of our political and cultural identity," he stated.

"The incumbent authorities do not inspire any confidence. Nikol Pashinyan and his team have nothing more to do and must leave," Marutyan said.

French ambassador returns to Azerbaijan after being recalled for consultations

French Ambassador to Azerbaijan Anne Bouillon has returned to Baku and has already resumed her diplomatic activities, the Azerbaijani media reports, citing diplomatic sources.

France recalled its ambassador to Azerbaijan for consultations on April 16, accusing Baku of taking "unilateral actions damaging to the relationship between our two countries".

In a meeting with Bouillon in Paris, French President Emmanuel Macron said he "regretted Azerbaijan's actions and expressed a wish for clarification by the Azerbaijani side of its intentions", the foreign ministry reported.

Armenian diplomats voice support for Tavush movement

The All-Armenian Council of Diplomats NGO has expressed support for ongoing protests against the unilateral territorial concessions to Azerbaijan coordinated by the Tavush for the Homeland movement.

In a statement on Wednesday, Armenian diplomats denounced the campaign targeting Archbishop Bagrat Galstanyan, Primate of the Tavush Diocese of the Armenian Apostolic Church, who has actively joined protests against the handover of four Tavush border villages to Baku.

"The regime's manipulation attempts and efforts to localize the so-called border demarcation and delimitation, which actually amounts to an illegal process of unilateral concessions unfolding in Tavush, have failed, because contrary to their expectations, the Tavush for the Homeland movement launched by Tavush people has spread throughout Armenia. Broad masses have come to realize that this pressing issue does not concern only Tavush residents," the organization said.

"This is the reason why the ruling regime is terrified by broad public consolidation and any action leading to internal solidarity. Therefore, they have started to use their favorite tools of spreading lies and discrediting prominent individuals, threatening their own people with a war and falsely claiming there is no other option.

"The All-Armenian Council of Diplomats reaffirms its unwavering support for Tavush for the Homeland, a movement created with absolutely honest and patriotic motives, and strongly condemns any attempt to denigrate the selfless struggle of our compatriots who have stood up for their homeland, dignity and justice," reads the statement.

World Bank approves \$116 million loan for Armenia

The World Bank's Board of Executive Directors approved a Development Policy Operation (DPO) in the amount of \$116 million equivalent for Armenia to enable reforms aimed at promoting green, resilient and inclusive development.

The DPO includes loan financing from the International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) in the amount of EUR 92.3 million (\$100 million equivalent) and a grant from the Global Concessional Financing Facility (GCOFF) in the amount of \$16 million, the World Bank reported on Tuesday.

This budget support will help the Government of Armenia to build climate resilience and reduce vulnerabilities to future shocks.

"This development policy operation supports a package of reforms designed to improve social equity, strengthen human capital, support the emergence of stronger institutions, and promote climate mitigation and adaptation in Armenia," said Carolin Geginat, World Bank Country Manager for Armenia.

The operation supports the Government's five-year action plan for 2021-2026. It includes actions that will fortify anti-corruption measures by implementing a robust framework with a whistleblowing system and gift monitoring mechanism for public servants. Further, it is aligned with the Paris Agreement.

Eurovision 2024: Armenia's Ladaniva holds first rehearsal

Ladaniva, the folk duo representing Armenia at the Eurovision Song Contest 2024, rehearsed their song "Jako" for the first time on the stage at Malmö Arena on Monday.

Ladaniva is made up of Armenian vocalist Jaklin Baghdasaryan and French multi-instrumentalist Louis Thomas. With their music, the pair embody a vibrant blend of Armenian folk with global musical influences.

The grand final of Eurovision 2024 will take place in the Malmö Arena on Saturday 11 May with semi-finals on Tuesday 7 and Thursday 9 May.

«ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՆՉՆ Է ԱՅԱ...»

Ոգեկոչական թուական մը չէ, որ կը յիշատակենք, այլ՝ էջ մը մեր պատմութեան մատենանէն, դաջուած արիւնովը հայ ժողովուրդի զաւակներուն:

Յեղասպանութեան մը ահագնատեսիլ իրողութիւնը կարելի չէ լոկ «ամեակ» -ներով կարկինել:

Ապրիլ 24...հոն կայ տաք շունչ մը, որ մեզ կը համագրաւէ. «Յարութեան շունչն է ահա, ջարդակոտոր Ազգոյսն», ինչպէս մղկտաց հոգին Վահան Թէքէեան բանաստեղծին:

109-րդ տարելիցը կը թեւակոխենք արդէն, ու անխուսափելիօրէն կը յառաջանանք դէպի 110-ամեակը մեր ազգին դէմ գործուած 1915-ի Յեղասպանութեան, որ մէկ ու կէտ միլիոն զոհ խլեց մեր ժողովուրդէն:

Այսօր, արդեօք կարիքն ունինք սպասելու ամեակ-ներու հաշուարկումին, ինքնագիտակցելու եւ խորհրդածելու, թէ

-դժբանով կրցանք նպաստել վերակերտելու մեր ազգը,

-դժբանով կրցանք յառաջ երթալ մեր ժողովուրդի զարգացման ու հայրորդիներու միութեան գործընթացին մէջ,

-դժբանով աշխատակցեցանք հայ դատի յաջողութեան կապակցութեամբ, եւ

-դժբանով կը շարունակենք արդարութիւն պահանջել ցեղասպաններու ժառանգորդ իշխանութիւններէն:

Մինչ այն չդադրինք աղօթքներով, պատգամներով, ճառախօսութիւններով, ցոյցերով, գիտաժողովներով վերակենդանացնել մեր ներկայ եւ հետագայ սերունդներուն յիշողութեան մէջ մեր ազգին նահատակութիւնը:

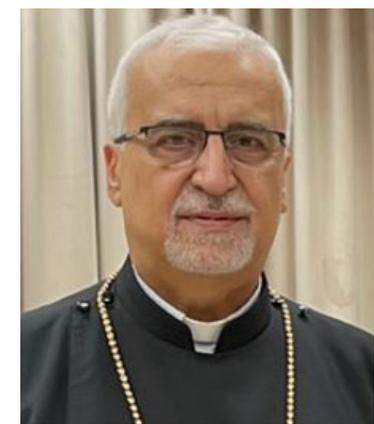
Պարտինք մեր երիտասարդներուն փոխանցել անմարդկային սպանդի ու կոտորածի այդ էջը մեր պատմութեան, որպէսզի իրենք եւս, իրենք կարգին զայն փոխանցեն զաւիք սերունդներուն:

Ուրիշներուն հաղորդելու ջանքը մեր պատմութիւնը իր մութ ու տխրայիշատակ դրուագներով, պիտի նպաստէ, ի սփիւռս աշխարհի, առաջն առնելու ապագայ չարիքներու, եւ ծառանալու ցեղասպանական գաղափարախօսութիւններուն դէմ, որպէսզի մարդկութիւնը ազատի նման պատուհասներէն, ինչպէս նաեւ՝ կեդրոնացնելու մեր ոյժերը յառաջ տանելու համար մեր արդար դատն ու մեր ժողովուրդին հասարակական բարիքը:

Մեր պատմութիւնը պէտք է դասաւանդուի մեր դպրոցներուն մէջ, որպէսզի զաւիք սերունդները գիտակցին մեր դէմ գործուած անիրաւութեան աղէտալի հետեւանքներուն:

Մեզի կը վիճակի, հնարաւորութեան չափով, գրելու մեր սեփական պատմութիւնը, պահպանելու ցեղասպանութեան ֆիզիքական անառարկելի եւ անժխտելի ապացոյցները, եւ անոնք թիւին՝ մեր գոյութեան յիշատակի վայրերը, որպէսզի անոնք չանհետանան, այլ դառնան ցեղասպանութիւնները կանխարգիլելու խորհրդանիշեր: չրամայական է անգամ մը եւս միասին ու միահամուռ գործելու եւ դիմագրաւելու մեր առջեւ ցցուող խարակներն ու դժուարութիւնները, ինչ որ ալ ըլլան, եւ չսպասենք, որ ուրիշները լուծեն զանոնք մեզի համար:

Յեղասպանութիւնը մարդկութեան դէմ գործուած յանցագործութիւն է, որ սահմաններ չունի եւ ժամանակով չէ սահմանափակուած:

Դէպի 110-ամեակ...
« Յարութեան շունչն է ահա »:

Շ. Գեորգ Զապարեան
Փախառաջնորդ Գանատայի Կաթողիկէ Հայոց

ՀՈՒՆՎԱՐԻԱՆ ... Շար. - էջ 1 - Էն

որ պէտք է ներառել նաեւ մէկ բժշկական օգնութեան հիմնարկութիւն, ինչպէս նաեւ համապատասխան ծառայութիւններ ու կարողութիւններ:

«Այս աջակցութեան նպատակն է նպաստել, որ Հայաստանի զինուած ուժերը բարձրացնեն դիմադրողականութիւնն ու կայունութեան հաստատատաման ուղղուած կարողութիւնները եւ անով իսկ առաւել լաւ պաշտպանեն խաղաղ բնակչութիւնը՝ ճգնաժամերու եւ արտակարգ պատահարներու ժամանակ», - ըսուած է փաստաթուղթին մէջ, որուն ընդունումը քանի մը շաբաթէ կ'արգելափակուի Հունգարիոյ կողմէ:

ԹԱԹՈՅԵԱՆ. «ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՉՈՒՆԵՑՈՂ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՓԱՍՏԵՐ ԿԸ ԿՆԱՐԷ ԻՐ ԱՐԱՐՔՆԵՐԸ ՕՐԻՆԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՍԱՐ»

Ատրպէյճանի նախագահին առընթեր Հասարակական հետազոտութիւններու կեդրոնը 2024թ. Ապրիլ 18-ին հրապարակած է հարցումներ, որոնք կը վերաբերին Հայաստանին: Թեմային անդրադարձած է «Թաթոյեան» հիմնադրամը:

«Հարցումներուն մէջ մեր բնակավայրերը ատրպէյճանական կեղծ անուանումներով են՝

96,2%-ը «Զանգեզուրը, Իրաւանը եւ Գոյոյչան» (Սիւնիք, Երեւան եւ Սեւան) կը համարէ ատրպէյճանական պատմական-հողեր:

58,1%-ը կը կարծէ յառաջիկայ 5 տարիներուն ընթացքին պէտք է տեղի ունենայ վերադարձ «Արեւմտեան Ատրպէյճան», իսկ 19,9%-ը 5-10 տարիներու ընթացքին:

76,9%-ը կը գտնէ, որ վերադարձը «Արեւմտեան Ատրպէյճան» սերտօրէն կապուած է Զանգեզուրի միջանցքի բացման հետ:

61%-ը նշած է, որ «Արեւմտեան Ատրպէյճան» վերադարձի յաջողութեան գրաւական է պատմական յիշողութեան վերականգնումը, իսկ 32,4%-ը կրօնական եւ մշակութային արժէքներու քարոզը եւ 18,4 %-ը՝ լրատուական քարոզչութիւնը:

57,9% ամենաշատը կ'ուզէ երթալ «Գոյոյչայի շրջան» (այսինքն՝ Սեւան), 37,5%-ը՝ «Գոյոյչայի» լիճ, 43,9%-ը՝ «Զանգեզուրի շրջան», 40,6%-ը կրօնական յուշարձանները տեսնելու 29,6%-ը՝ «Իրաւան» (այսինքն՝ Երեւան), 28,3%-ը՝ Կապոյտ մզկիթը:

57,5%-ը նշած է, որ «Արեւմտեան Ատրպէյճանի» (այսինքն՝ Հայաստանի տարածքը) պատմամշակութային ժառանգութիւնը հարուստ է մզկիթներով, 24,2%-ի համար՝ աղուանական տաճարներով, 30,0%՝ իսլամական սրբատեղիներով եւ այդպէս շարունակ:

Այս հարցումները կ'արտայայտեն ատրպէյճանական պետական քաղաքականութեան ուղղութիւնները եւ ասիկա, իրականութեան մէջ, ատրպէյճանական իշխանութեան դիրքորոշումն է: Անոնք, ինչպէս միշտ, հասարակական կարծիքի անուան տակ կ'օրինականացնեն Հայաստանի նկատմամբ յարձակողական ու գրաւելու քաղաքականութիւնը: Այս ամէնը ատրպէյճանական իշխանութիւններու հայատեաց քաղաքականութեան մաս է:

Բայց այստեղ կարեւոր է այն, որ Ատրպէյճանի իշխանութիւնը գոյութիւն չունեցող պատմական փաստեր կը հնարէ իր արարքները օրինականացնելու համար, իսկ Հայաստանի իշխանութիւնը մեր իրական գոյութիւն ունեցող պատմական փաստերը, որոնք բացառապէս մեր օգտին կը ծառայեն, կը հակադրէ ժամանակակից պայմաններուն», - նշուած է տարածուած հաղորդագրութեան մէջ:

ԲՈՆԱԳՐԱԻՈՒԱԾ ՇՈՒՇԻ ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐՈՒ ԵՒ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

Միջ մշակութային երկխօսութեան 4-րդ համաշխարհային համախմբումի ծիրին մէջ Պաքուի եւ բռնագրաւուած Արցախի Շուշի քաղաքին մէջ տեղի պիտի ունենան աւելի քան քառասուն երկրի կրօնական ղեկավարներու եւ հասարակական գործիչներու հանդիպումներ:

Այս մասին յայտարարած է Կովկասի իսլամներու գրասենեակի նախագահ շէյխ ուլ իսլամ Ալլախշուքիւր Փաշազատէն Ռուս ուղղափառ եկեղեցւոյ արտաքին բաժնի ղեկավար, պատրիարք Քիրիլի փոխանորդ, մեթրոփոլիթ Անաթոլիի հետ հանդիպումի ընթացքին:

Փաշազատէ ընդգծած է, որ Կովկասի իսլամներու գրասենեակի եւ Ռուս ուղղափառ եկեղեցւոյ յարաբերութիւնները հիմնուած են փոխադարձ վստահութեան եւ համագործակցութեան վրայ:

Ան բարձր գնահատած է պատրիարք Քիրիլի՝ հայ-ատրպէյճանական տագնապը կրօնականի վերածուիլը չարտօնելու ջանքերը:

ԹԷՔԵՅԱՆ ԱՇԱԿՈՒԹՅԱԿԻՆ ՄԻՈՒԹԻՆ

ՀԱՌՐՀԱՀԱՆՊԷԱ - ԳԻՆԵՉՈՍ

«ՆՐԱՆՅ ԲՇՈՒՄ ԵՆ ԱՆԱՊԱՏՆԵՐԸ»

**Կարա եւ Ֆրից Չիգրիստ-Հիլթիները
Հայոց ցեղասպանութեան ականատեսներ**

Հեղինակ՝ Դորա Սաբալեան

Ուրբաթ, Մայիս 17, 2024 երեկոյեան ժամը 8:30-ին
Թէքեան Աշակութային Միութեան Յ. եւ Ս. Արզումանեան սրահին ներս

825 rue Manoogian, St-Laurent, H4N 1Z5
Tel: (514) 747-6680

Մուտքը ազատ

ASSOCIATION CULTURELLE ARMÉNIENNE
TÉKÉYAN

CONSERVATOIRE GOMIDAS

Sous la direction de
Mme. Lousin Jamgotchian
(514 909-7970)

Enfants / Adultes et tout niveaux

la durée de chaque leçon est de 45 minutes

- Piano
- Guitar
- Violon
- Flute
- Clarinet
- Vocalise
- Classis Trompette
- Dhole
- Drums

Centre Tékéyan (514) 747-6680
825 rue Manoogian, St-Laurent, QC, H4N 1Z5

Tekeyan Cultural Association

Sponsor a Teacher in Armenia

Since its inception in 2001, the Tekeyan Cultural Association (TCA) Sponsor a Teacher Program has raised 838,700 dollars and reached out to 7,386 teachers and school staff in Armenia and Artsakh. This year the program continues to support school teachers in Tekeyan Schools in Armenia, as well as teachers who had to flee Artsakh but continue teaching in Armenia's schools, as they educate new generations of children, our future leaders.

YES, I would like to sponsor TCA school teacher(s) in Armenia, as well as teachers who fled Artsakh and continue teaching in Armenia schools, in order to continue helping them work and educate the children, our future leaders. I would like to have the sponsored teacher(s) name(s) and address(es).

\$250 \$500 \$750 other _____

Name : _____

Address: _____

City: _____ Province: _____ Postal Code: _____

Tel: _____

Email: _____

Make check payable to Tekeyan Cultural Association - Memo: Sponsor a Teacher
Mail your check with this form to:

Tekeyan Cultural Association
825 Rue Manoogian, St-Laurent, QC, H4N 1Z5

Your donation is Tax Deductible

Your donation is tax deductible.